

Ru-Dar-Baysti-Based Phenomenal Experiences of Women with Low Intimacy in Marital Relationships

Nazila Eghbal *

Dep. Of Counselling, Allameh Tabatabai University

Asieh Shariatmadar

Counseling Department. Faculty of Psychology and Educational Sciences, University of Allameh Tabatabai, Tehran, Iran

Javad Khodadadi

Counseling Department. Faculty of Psychology and Educational Sciences, University of

Sangdeh

Allameh Tabatabai, Tehran, Iran

Abstract

Ru-dar-baysti is one of the cultural Iranian etiquette; a feeling of shyness and embarrassment related to saving face that occurs when individuals have respect for other party. The current study intended to identify the ru-dar-baysti-based phenomenal experiences of women with low intimacy in marital relationships. To conduct this research, a qualitative approach with a phenomenological method was employed. Participants included 14 women with low marital intimacy who were selected through purposive sampling method and snowball strategy with using Intimacy Scale (IS) developed by Walker and Thompson. Data collection was done through semi-structured interviews. The interviews were recorded and transcribed verbatim. Data were analyzed using Colaizzi's phenomenological analysis method. Analysis of rudarbysti-based phenomenal experiences of women with low intimacy in marital relationships led to extraction of 11 main themes: Participants' perceptions of the concept, Areas of occurrence, Reasons for rudarbysti from the perspective of subject, How of rudarbysti occurrence, Cognitive, Emotional, Relational, Physical-psychological consequences of rudarbystis, Positive consequences, Effective factors on quitting, and Consequences of quitting rudarbysti. The findings of the present study showed that

* Corresponding Author: eghbal46@yahoo.com

How to Cite: Eghbal, N., Shariatmadar, A., Khodadadi Sangdeh, J. (2023). Ru-Dar-Baysti-Based Phenomenal Experiences of Women with Low Intimacy in Marital Relationships, *Journal of Culture of Counseling and Psychotherapy*, 13(52), 281-309.

rudarbaysti occurs for different reasons and dimensions of the women's intimate relationships with their husbands and in various forms and the occurrence of this phenomenon and quitting it causes a range of positive and negative consequences. It is suggested that according to the results of this study, a plan be developed to acknowledge and assess the type of couples' interactions and to formulate appropriate interventions in the process of couple therapy in a cultural context.

Keywords: Over-Politeness, Intimate Relationships, Couples, Cultural Psychology, Culture.

تجارب پدیداری مبتنی بر رودرایستی در روابط زوجی زنان با صیمیت پایین

* نازیلا اقبال

کارشناسی ارشد مشاوره خانواده، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران

آسیه شریعتمدار

استادیار گروه مشاوره، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران

جواد خدادادی سنگده

استادیار گروه مشاوره، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران

چکیده

یکی از آداب فرهنگی ایرانیان، رودرایستی است: نوعی احساس کم رویی و خجالت، مرتبط با حفظ وجهه که در مواقعی که افراد احترام زیادی برای طرف مقابل قائل‌اند، به‌چشم می‌خورد. پژوهش حاضر باهدف شناسایی تجارب پدیداری مبتنی بر رودرایستی در روابط زوجی زنان با صیمیت پایین انجام شد. در این پژوهش، از رویکرد کیفی و روش پدیدارشناسی استفاده گردید. مشارکت‌کنندگان شامل ۱۴ زن با صیمیت زوجی پایین بودند که از طریق روش نمونه‌گیری هدفمند ملأکی و گلوله برفی؛ با استفاده از مقیاس صیمیت زناشویی انتخاب شدند. گردآوری داده‌ها از طریق مصاحبه نیمه‌ساختاریافته انجام گرفت و صوت مصاحبه‌ها واژه به واژه پیاده‌سازی گردید. داده‌ها با استفاده از روش تحلیل پدیدارشناسی هفت مرحله‌ای کلایزی تجزیه و تحلیل شد. تحلیل تجربه پدیداری مبتنی بر رودرایستی در روابط زوجی زنان با صیمیت پایین منجر به استخراج ۱۱ مضمون اصلی گردید که عبارت‌اند از: ادراک مشارکت‌کنندگان از مفهوم رودرایستی، حوزه‌های بروز، دلایل رودرایستی از دید افراد تجربه‌کننده، نحوه بروز، پیامدهای شناختی، پیامدهای عاطفی، پیامدهای رابطه‌ای زوجین، پیامدهای جسمانی- روان‌شناختی، پیامدهای مثبت، عوامل مؤثر و نتایج کنارگذاشتن رودرایستی. یافته‌های پژوهش حاضر نشان داد که پدیده رودرایستی به دلایل متفاوت و در ابعاد مختلفی از روابط صیمیمانه زنان با همسرانشان و در قالب‌های متنوعی رخ می‌دهد و رخداد این پدیده و نیز کنارگذاشتن آن موجب ایجاد طیفی از پیامدهای

این مقاله مستخرج از پایان‌نامه کارشناسی ارشد نویسنده اول است.

نویسنده مسئول: eghbal46@yahoo.com

مثبت و منفی برای آنان می‌گردد. پیشنهاد می‌شود با توجه به نتایج این پژوهش برنامه‌ای تدوین گردد تا در فرایند زوج‌درمانی در بستر فرهنگی، نوع تعاملات زوجین مورد توجه و ارزیابی قرار گرفته و مداخلات متناسب انجام گیرد.

کلیدواژه‌ها: تعارف، روابط صمیمانه، زوجین، روان‌شناسی فرهنگی، فرهنگ.

مقدمه

یکی از مهم‌ترین رسوم اجتماعی به منظور تحقق نیازهای عاطفی و امنیت بزرگ سالان که همواره تأکید زیادی بر آن شده، ازدواج است (آذر، ۱۳۹۸). ازدواج فرستی منحصر به فرد برای برآوردن نیاز افراد به صمیمیت است. کیفیت رابطه زوجی، اساس عملکرد جسمی و روانی کل اعضای خانواده در آینده است (گریف و ملهرب^۱، ۲۰۰۱). امروزه بیشتر زوج‌های داوطلب مشاوره و درمان، نداشتند ارتباط صمیمانه و عاشقانه را به عنوان اصلی‌ترین مشکل و نگرانی خود و داشتن رابطه‌ای صمیمانه را به عنوان خواسته اصلی‌شان، مطرح می‌کنند. هرچند که تعریف رابطه صمیمانه از دید افراد مختلف متفاوت است و نظر اغلب انسان‌ها و حتی دیدگاه و انتظارات مردان و زنان در مورد روش‌های صمیمی بودن و میزان آن با یکدیگر تفاوت دارد (ثناگویی‌زاده، ۱۴۰۰)، اما صمیمیت برای همه زوج‌ها موضوع اصلی رابطه بوده و همبستگی مستقیمی با رابطه مثبت و رضایت‌بخش دارد (پراگر^۲، ۲۰۰۹؛ هلر و وود^۳، ۱۹۹۸). بنا به تعریف باگاروزی^۴ (۲۰۱۴)، صمیمیت^۵ یکی از اساسی‌ترین نیازهای انسان است. صمیمیت فقط یک آرزو و یا یک خواسته شخصی برای داشتن چیزی نیست، بلکه ریشه در بنیادی‌ترین احتیاجات بشر به بقا و دل‌بستگی دارد و در رشد، پختنگی، تمایزیافنگی، ارتباط، تماس و نزدیکی بدنی تبلور می‌پذیرد. هسته اصلی این فرایند، شناخت، درک و پذیرش طرف مقابل، همدلی با احساسات او و قدردانی از دیدگاه منحصر به فرد وی نسبت به جهان است.

به تعبیر آزاد ارمکی (۱۳۹۷)، روش‌های مختلف برآورده کردن نیازها تحت تأثیر فرهنگ‌ک قرار می‌گیرد. به نظر می‌رسد که نیاز به صمیمیت نیز می‌تواند تحت تأثیر فرهنگ‌ک قرار گیرد. بنا به تعریف وی، فرهنگ‌ک به مثابه امر روان‌شناختی، در اصل مجموعه‌ای است از روش‌های مختلف برای برآورده کردن نیازها، حل مسائل و سازگاری انسان با محیط

1. Greeff, A. P. & Malherbe, L.

2. Prager, K.J.

3. Heller, P. E. & Wood, B.

4. Bagarozzi, D. A.

5. Intimacy

بیرونی. او همچنین به نقل از فورد می‌افزاید که فرهنگ شامل روش‌های سنتی حل مشکلات است و پاسخ‌هایی را در بر می‌گیرد که به علت موفقیت‌آمیز بودن، مورد پذیرش قرار گرفته‌اند. به طور خلاصه، فرهنگ شامل راه‌حل‌های آموخته‌شده است.

در فرهنگ ایرانی نیز باورها، انتظارات، ارزش‌ها و الگوهای خاص رفتاری، از طریق خانواده‌ها از نسلی به نسل دیگر منتقل می‌شود. در این میان باورهای اشتباه و غیرمنطقی نیز وجود دارد که احساسات و رفتار افراد را تحت تأثیر قرار می‌دهد و به صورت ترجیحات ضروری افراد در می‌آید که در صورت برآورده نشدنشان، می‌تواند موجب آشتفتگی و اضطراب شود (رشیدی، قدسی و شفیع‌آبادی، ۱۳۸۹). از آنجاکه قاعده‌ها و ارزش‌های فرهنگی-اجتماعی بر فرایند ازدواج و تشکیل خانواده عمیقاً تأثیرگذار هستند، بهتر است به بررسی موضوعات مربوط به ازدواج در درون بافت فرهنگی-اجتماعی خودش پردازیم (والتر^۱، ۲۰۱۸).

یکی از آداب فرهنگ ایرانیان، حفظ وجهه است که در زندگی ایرانیان ابعاد بسیار زیادی دارد و اغلب با مفهوم احترام درهم آمیخته است. مفهوم رودربایستی با پدیده حفظ وجهه ارتباط نزدیکی دارد (بیمن^۲، ۲۰۲۰)؛ نوعی احساس کم‌رویی و خجالت، در مواقعي که افراد احترام زیادی برای طرف مقابل قائل‌اند (کوتلاکی، ۱۹۹۷؛ ترجمه فرخزاد و جلیلیان، ۱۳۷۷). دهخدا (۱۳۹۷)، رودربایستی را شرم و حیا، مأخوذه‌به‌حیا بودن، حالت شرم از گفتاری یا انجام کرداری به ملاحظه حرمت شخص حاضر که این گفته یا کرده خلاف حفظ احترام اوست، تعریف کرده است. صحراء‌گرد^۳ (۲۰۰۳) در پژوهشی که به تجزیه و تحلیل عوامل فرهنگی مؤثر در ویژگی‌های مفهوم ادب در زبان و فرهنگ فارسی پرداخته، می‌گوید که در این فرهنگ، تعارف ابعاد وسیعی را شامل می‌شود که یکی از این ابعاد رودربایستی است. او با جستجو در ادبیات انگلیسی، به این نتیجه رسیده است که «رودربایستی» مخصوص فرهنگ اسلامی- ایرانی هست و در زبان انگلیسی، واژگانی که

1. Walter, J. G.

2. Beeman, W. O.

3. Sahragard, R.

دقیقاً معادل آن باشند، یافت نمی‌شود. رودربایستی و تعارف عمیقاً در تمام روابط و در کلیه ابعاد زندگی ایرانیان جریان دارد (شیری^۱، ۲۰۲۱a، ماکاروا و پورمحمدی^۲، ۲۰۲۰). به عنوان مثال پژوهش مصدق راد، تاجور و طاهری (۱۳۹۹) یکی از چالش‌های تصمیم‌گیری مدیران زن در سازمان‌های بهداشتی و درمانی را رودربایستی دانسته‌اند. در تحقیقی دیگر میرعرب و حسینی جو (۱۳۹۵) دریافتند که رودربایستی یکی از عواملی است که باعث شده بود اساتید رشته‌های فنی در پایان ترم نمرات خود را تغییر دهند. از آنجاکه در این روند فرد ظاهر به رفتاری می‌کند که نشان‌دهنده احساسات و افکار واقعی و صادقانه او در رابطه نیست، نهایتاً وی رابطه‌ای عاری از صمیمت را تجربه می‌کند. با توجه به اینکه خصوصیت تعاملات صمیمانه بر دو بعد خود افسایی عاطفی و پاسخگویی مسئولانه شریک عاطفی مرکز است (ریس و شیور^۳، ۱۹۸۸)، روابط مبتنی بر رودربایستی می‌تواند به قطب مخالف روابط صمیمانه تبدیل شود و در این حالت، رابطه‌ای پویا و در مسیر رشد و مبتنی بر حمایت عاطفی شکل نمی‌گیرد. علاوه‌برآن، اصلی‌ترین تجربه افراد در موقعیت رودربایستی، احساس عدم تمایل به قرار گرفتن در آن موقعیت (شیری، ۲۰۲۱b) و نهایتاً انجام دادن کار یا رفتاری است که افراد ناگزیر به انجام آن می‌شوند. این مسئله در درازمدت به انزجار افراد از یکدیگر می‌انجامد (شیرعتمدار، ۱۳۹۶).

علیرغم پژوهش‌های بسیاری که در خصوص صمیمت و اهمیت نقش آن در ارتباط موفق زوجین و رضایت از زندگی صورت گرفته است، از آنجاکه دیدگاه افراد در هم‌تنیدگی زیادی با فرهنگ جامعه دارد، در بافت‌های فرهنگی متفاوت افراد اولویت‌ها، نیازها و خواسته‌های متفاوتی از ازدواج دارند. یکی از پدیده‌های رایج در برخی از فرهنگ‌ها من‌جمله ایرانیان، تعارف و رودربایستی است که تاکنون تأثیر آن بر روابط زوجین مغفول مانده. با توجه به تأثیر بهسزای فرهنگ بر روی صمیمت و نقش پراهمیت آن در رضایت زناشویی، پایداری و ثبات خانواده‌ها و بهمنظور پیشگیری از روند رو به

1. Shobeiry, M.

2. Makarova, V. & Pourmohammadi, E.

3. Reis, H. T. & Shaver, P.

رشد فروپاشی خانواده‌ها در کشورمان، انجام پژوهش حاضر از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. لذا این پژوهش به دنبال یافتن پاسخ به این سؤال است که تجارب پدیداری مبتنی بر رودربایستی در روابط زوجی زنان دارای صمیمیت پایین با همسر، چگونه است؟

روش پژوهش

در پژوهش حاضر از روش پدیدارشناسی استفاده گردید. هدف پژوهش پدیدارشناسی، توصیف صریح و شناسایی پدیده‌های افراد آن را در همان موقعیت خاص تجربه می‌کنند. جامعه پژوهش شامل زنان متاهل ساکن تهران با صمیمیت زناشویی پایین در سال ۱۳۹۹ بود که پدیده رودربایستی را در روابط صمیمانه با همسر خود تجربه کرده بودند. نمونه‌گیری به شیوه هدفمند از نوع ملاکی بود و به طور همزمان از روش گلوله برفی نیز جهت سهولت دسترسی به نمونه‌های موردنظر استفاده شد. با استفاده از این روش، ۱۴ نفر از افرادی که ملاک‌های پژوهش را دارا بودند، انتخاب شدند. این ملاک‌ها عبارت بودند از زنان متأهلی که: ۱) حداقل دو سال از زمان ازدواجشان گذشته باشد. ۲) در حال حاضر با همسر خود در حال زندگی باشند. ۳) در مقیاس صمیمیت واکر و تامپسون (۱۹۸۳)، نمره پایین‌تر از نقطه برش (عدد کمتر از ۴) را کسب کرده باشند. ملاک‌های خروج از پژوهش عبارت بودند از: ۱) وجود اختلالات و بیماری‌های شدید جسمانی یا روانی. ۲) عدم تمايل به ادامه مشارکت فعال در پژوهش. از مجموع ۶۲ پرسشنامه، ۱۵ پرسشنامه نمره‌ای پایین‌تر از میانگین داشتند که ۱۴ نفر از آنان حاضر به انجام مصاحبه شدند.

جدول ۱. اطلاعات جمعیت‌شناختی مشارکت‌کنندگان در پژوهش

کد مشارکت‌کنندگان	مشخصات							
	تعداد ازدواج	مدت فرزندان	شغل		تحصیلات		سن	
			همسر	خانم	همسر	خانم	همسر	خانم
۱	۱۱	حسابدار	مریم بیوگا		کارشناسی	دپلم	۶۷	۵۴
۲	۴۱	بازنشته	خانه‌دار	سیکل	دپلم	۶۵	۵۹	۲

کد مشارکت کننده	مشخصات							
	تعداد ازدواج	مدت فرزندان	شغل		تحصیلات		سن	
			همسر	خانم	همسر	خانم	همسر	خانم
۳	۴۱	آپارتمان سازی	خانه دار	کارشناسی	کارشناسی	۷۵	۶۵	
۴	۱۰	مهندس	هنرمند	کارشناسی	کارشناسی	۳۹	۴۰	
۵	۳۵	بازنشسته	آزاد	فوق دیپلم	دیپلم	۶۵	۵۶	
۶	۲۰	بیکار	آزاد	کارشناسی	کارشناسی	۵۹	۴۹	
۷	۱۱	هنرمند	هنرمند	کارشناسی	کارشناسی	۴۵	۴۹	
۸	۲۲	کارمند	خانه دار	کارشناسی	دیپلم	۵۰	۴۱	
۹	۱۴	کارمند	مربی یوگا	کارشناسی	کارشناسی	۳۸	۴۵	
۱۰	۶	مربی تریبت بدنسی	مربی یوگا	کارشناسی ارشد	کارشناسی	۴۵	۴۹	
۱۱	۵	علم	علم	کارشناسی ارشد	کارشناسی	۳۰	۲۵	
۱۲	۹	مهندس	خانه دار	کارشناسی ارشد	کارشناسی	۴۷	۳۹	
۱۳	۳	نظمی	خانه دار	کارشناسی ارشد	کارشناسی ارشد	۳۱	۲۶	
۱۴	۱۸	حسابرس	خانه دار	دکتری	کارشناسی	۷۵	۶۲	
میانگین	۱۷/۶	-	-	-	-	۵۲/۲	۴۷	

همان طور که در جدول ۱ مشاهده می شود، میانگین سنی مشارکت کنندگان ۴۷ و بازه سنی آنان بین ۲۵ تا ۶۵ سال و میانگین مدت ازدواجشان ۱۷/۶ سال با بازه بین ۳ تا ۴۱ سال بود.
ابزارهای گردآوری داده ها

• **مقیاس صمیمیت:** این ابزار ۱۷ سؤالی توسط واکر و تامپسون^۱ در سال ۱۹۸۳ برای اندازه گیری میزان صمیمیت در روابط زناشویی به صورت مقیاس مستقلی گزارش و توسط ثانی^۲ (۱۳۹۸) ترجمه شد. ضریب پایایی این آزمون با استفاده از روش آلفای کرونباخ ۰/۹۱ تا ۰/۹۷ و توسط واکر و تامپسون (۱۹۸۳) گزارش شد. در پژوهش اعتمادی، نوابی نژاد،

1. Intimacy Scale (IS)

2. Walker A. J. & Thompson L.

احمدی و فرزاد (۱۳۸۵) پرسشنامه بر روی ۱۰۰ زوج در شهر اصفهان که به‌طور تصادفی انتخاب شده بودند، اجرا و ضریب اعتبار کل مقیاس با روش آلفای کرونباخ ۰/۹۶ به دست آمد که حاکی از اعتبار قابل قبول پرسشنامه می‌باشد. محاسبه ضریب اعتبار با حذف تک‌تک گویی‌ها نیز نشان داد که حذف هیچ‌کدام از گویی‌ها تأثیر محسوسی در ضریب اعتبار ندارد. آزمودنی ۱۷ سؤال را در طیف هفت‌درجه‌ای لیکرتی از ۱ (هرگز) تا ۷ (همیشه) نمره‌گذاری می‌کند. نمره آزمودنی از طریق جمع نمرات سؤالات و تقسیم آن بر عدد ۱۷ حاصل می‌شود. دامنه نمرات بین ۱ تا ۷ است که نمره بالاتر نشان صمیمیت بیشتر است. نقطه برش در این مطالعه، نمره ۴ در نظر گرفته شده است.

• **مصاحبه:** شیوه اصلی گردآوری داده‌ها از طریق مصاحبه نیمه ساختاریافته بود. چند نمونه از سؤالات مصاحبه بدین گونه بود: رودربایستی را از دیدگاه خودتان تعریف کنید. آیا زمانی را به‌طور مشخص یادتان می‌آید که احساس کنید در موقعیت رودربایستی قرار گرفته‌اید؟ آیا می‌توانید در مورد احساسات و افکار خودتون به‌راحتی با همسرتون گفتگو کنید؟ تابه‌حال احساس کردین که با همسرتون رودربایستی دارین؟ به‌طور مشخص در چه مواردی بوده که احساس کردین روتون نمیشه حرفتون را به همسرتون بگین؟

روش اجرا

برای اجرای این پژوهش، ابتدا مقیاس صمیمیت ۱۷ سؤالی واکر و تامپسون پس از ارائه توضیحاتی در مورد هدف تحقیق و در صورت رضایت برای مشارکت، در اختیار زنان متاهل ساکن تهران که در سال ۱۳۹۹ حداقل دو سال از ازدواجشان گذشته بود و با همسر خود در حال زندگی بودند، قرار داده شد و از آن‌ها درخواست شد که بعد از پر کردن پرسشنامه و ارسال آن، لینک پرسشنامه را در اختیار زنان آشنای دیگری که شرایط ورود به پژوهش را دارا می‌باشند و حاضر به مشارکت در این پژوهش هستند، قرار دهند. بر اساس پرسشنامه‌ها، به تلفن همراه افراد دارای شرایط انتخاب پیامی ارسال و زمانی برای انجام مصاحبه هماهنگ و در وقت مقرر انجام شد. به علت همزمانی مصاحبه‌ها با دوره همه‌گیری

کرونا، فقط دو مصاحبه حضوری و نه مصاحبه به صورت تماس تصویری و سه مصاحبه دیگر به علت مشکلات اینترنت، به صورت تماس تلفنی، مابقی به صورت تماس تصویری یا تلفنی انجام شد. مدت مصاحبه‌ها از ۲۷ تا ۸۸ دقیقه بود. شیوه مصاحبه نیمه‌ساختار یافته بود و بعد از ایجاد رابطه اولیه و توضیح اهداف پژوهش، موارد اخلاقی مثل رازداری و محترمانه بودن اطلاعات و استفاده از کد در گزارش پژوهش به جای نام و کسب رضایت برای ضبط مکالمات، اطلاعات جمعیت‌شناسنامه مشارکت کنندگان و سپس تجربه و نظرشان در مورد موضوع پژوهش سؤال شد. سپس رونوشتی از فایل ضبط شده مصاحبه‌ها پیاده‌سازی شد.

روش تحلیل داده‌ها

به منظور تحلیل داده‌ها از روش کلایزی استفاده شد. مطابق با روش کلایزی، برای رسیدن به هدف هفت گام به این شرح طی شد. ابتدا در پایان هر مصاحبه، مصاحبه‌های ضبط شده کلمه به کلمه به صورت نوشتاری پیاده شد و به منظور درک تجربه و احساس آن‌ها، حداقل دو بار مطالعه شد. پس از مطالعه توصیف‌های شرکت کنندگان از تجربه‌شان، اطلاعاتی که با پدیده رودرایستی در رابطه صمیمانه زوجین تحقیق مرتبط بود، مشخص شد. در مرحله سوم، به منظور یافتن معانی عبارات مهمی که قبلاً در مصاحبه‌ها مشخص شده بود، سعی شد که از هر جمله یک مفهوم که مشخص کننده معنی و بخش اصلی و محوری تجربه فرد در ارتباط با رودرایستی با همسرانشان بود، استخراج و کدگذاری شود. بعد از پیدا کردن کدهای اولیه، ربط معانی یافته شده با جملات اصلی بررسی و از درستی ارتباط بین آن‌ها اطمینان حاصل شد. سپس به منظور تشکیل دسته مضماین فرعی، مفاهیم استخراج شده به دقت مطالعه و بر اساس مشابهت مفاهیم، گروه‌بندی شدند. در مرحله پنجم، به منظور توصیف جامع تری از پژوهش، نتایج یکپارچه و گروه‌های کلی تری که ساختار پدیده رودرایستی را شکل می‌دادند، تحت عنوان مضماین اصلی ساخته شد. در مرحله ششم ادراکی جامع، روشن و تا حد امکان بدون ابهام از تحقیق، تحت عنوان مضمون هسته‌ای ارائه شد. نهایتاً در مرحله پایانی که مرحله اعتباربخشی هست، نظر مشارکت کنندگان در مورد مطابقت توصیف انجام شده نهایی با تجربه‌شان از مفهوم رودرایستی پرسیده شد و در

صورت لزوم، مورد تجدیدنظر قرار گرفت.

جهت تأمین کیفیت پژوهش، از سه ملاک قابلیت اعتبار^۱، تأییدپذیری^۲ و قابلیت اطمینان^۳ استفاده گردید. جهت کسب قابلیت اعتبار، تلاش شد تا مشارکت کنندگان با حداقل تنواع تجربیات انتخاب شوند؛ به علاوه، جهت روایی محتوا، از پنل خبرگان و نیز بازبینی رونوشت مصاحبه‌ها و مطالعه گزارش توسط مشارکت کنندگان استفاده شد. به منظور برآوردن ملاک تأییدپذیری نتایج، یافته‌ها با پیشینه نظری و پژوهشی مقایسه و مورد تبیین واقع گردید. در مورد ملاک قابلیت اطمینان نیز کوشش به عمل آمد تا فرایندهای تحقیق به صورت شفاف و مستند در متن گزارش تشریح گردد.

ملاحظات اخلاقی پژوهش

تفہیم آزادی شرکت کننده برای شرکت در پژوهش یا کناره‌گیری از آن در هر زمان به منظور احترام به آن‌ها، کسب رضایتشان در خصوص ضبط صدا و همچنین اطمینان‌بخشی به شرکت کننده در زمینه اصل رازداری و محروم‌ماندن هویت و اطلاعات شخصی انجام شد.

یافته‌ها

نتایج حاصل از تحلیل پدیدارشناختی تجربه زنان از رودربایستی در روابط صمیمانه با همسر حاکی از آن است که پدیده رودربایستی به دلایل متفاوت و در ابعاد مختلفی از روابط صمیمانه زنان با همسرانشان و در قالب‌های متنوعی رخ می‌دهد و رخداد این پدیده و همچنین کنارگذاشتن آن موجب ایجاد طیفی از پیامدهای مثبت و منفی برای آنان می‌گردد. در پاسخ به سؤال تحقیق، ۹۲ کد اولیه، ۳۲ مضمون فرعی و ۱۱ مضمون اصلی به دست آمد. طبقه‌بندی جامع مفاهیم و نمونه گفته‌ای از مشارکت کنندگان، در جدول ۲ آمده است.

-
1. Credibility
  2. Confirmability
  3. Dependability

جدول ۲. نتایج تحلیل پدیدارشناسی تجربه زنان از رودرایستی در روابط صمیمانه با همسر

مضامین اصلی	مضامین فرعی	عبارات مشارکت کنندگان
ادراک مشارکت کنندگان از مفهوم رودرایستی	ادراک منع و بازداری	کد ۷: «بیان نکردن اون حسی که ازت سؤال میشه یا خواسته میشه ولی تو به دلیل اینکه ملاحظه طرف مقابل رو می کنی و فکر می کنی اون ناراحت میشه، نمی تونی حس واقعی ات رو بگی.»
	بستر و پایداری رخداد رودرایستی	کد ۱۲: «من معمولاً رودرایستی با آدمهای دورتر ندارم. نه این که ندارم اصلاً، ولی کمتر دارم.»
حوزه‌های بروز رودرایستی	گفتگو در مورد تمایلات و نیازها	کد ۵: «توی مسائل جنسی آره من خیلی رودرایستی داشتم که الان فکر می کنم مثلاً آدم یه چیزایی میخونه، فیلم‌هایی میبینه. میبینه مغزش اون موقع چقد بسته بود.»
	گفتگو در مورد نیازهای عاطفی	کد ۱: «در مورد ابراز علاقه و بعضی از خواسته‌های سخته چون ترس از رد شدن و طرد شدن و نه شنیدن دارم.»
	گفتگو در مورد علايیق و نظریات	کد ۷: «در مورد هدیه مثلاً این اواخر چندین بار هدیه دادنای همسرم به تعویق افتاد و من روم نمی شدم بگم بایا تو هدیه قبلی هم بمن ندادی هی و عده اینکه میریم سفر میریم فلاں جا هی و عده می داد.»
	گفتگو در مورد نامنی‌ها	کد ۶: «این جور موقع توی مسائل مالی با شوهرم خیلی تحت فشار قرار می گیرم به خاطر این که رودرایستی می کنم. یه وقت‌هایی هم که میگم بایا چه فایده من هرجی میگم این باز کار خودشو می کنه اصلاً حرفشو نمی‌زنم ولی یه وقت‌هایی واقعاً رودرایستی می کنم.»
دلایل رودرایستی از دید افراد تجربه کننده	تمرکز بر همسر	کد ۱۱: «من فکر می کردم که ایشون من را با مادر خودش مقایسه می کنه و مادرش روزن کاملتری نسبت به من میدونه و این که من میگم بچه رو نگه دار، در واقع دارم غریز نم. برای اینکه من رو مثلاً به عنوان یک زن غرגר و نیینه که مثلاً بخاطر این مسئولیت‌هایی که بیشتر همسرم فکر می کنه وظیفه مادر هستش، وظیفه زن هستش، غریز نم.»
	اجتناب از پیامدهای منفی	کد ۱۳: «خانواده همسرم خیلی اخلاق‌هاشون تنده. سر یک بحث کوچیک، یه همسرم زنگ زد که بایا مامانش اومدن. .... اصلاً این چیزا تو خانواده خودمون نبود که بیان و جر و بحث بشه و اینا. از این جهت، اینکه موضوع به خانواده‌ها کشیده نشه، باعث می شدش که حرف‌امون نگم.»
	ضعف‌های شخصی	کد ۱۱: «خودم رو مقصو می دونستم که اینقدر اعتماد به نفسم پایینه که مثلاً نسبت به یک خانمی که از همسرم بزرگره، حساس بشم و این

مضامین اصلی	مضامین فرعی	عبارات مشارکت کنندگان
		حساسیتم باعث بشه از خودم بگذرم و اینجوری خواسته‌هام رو نتونم بگم.
	کسب مزايا	کد ۶: «اوایل خیلی تحمل می کردم حتی اینکه نمی‌گفتم سخنه برای من با مامان بابای تو طولانی مدت تعامل کنم و بی ربطترین حرف رو از او نباشном. باز اون ارزشه هست. فکر می کردم خب خیلی متقابل خواهد بود شاید اون هم با مادر و پدر من اون کارو بکنه. انگار داشتم به تبادل می کردم.»
	نامیدی از تأثیر	کد ۱۲: «می‌دونم که راستش رو که نمی‌گه با اون عدم صداقت چرا رو برو بشم؟! چرا مثلاً وايسم يكى برام همينجوري الکى يه سري چيزاي از پيش برای خودش درست کرده رو بخواه بهم بگه که می‌دونم همه‌اش اصلاً يه چيزايه که اصلاً درست نیست. راست نیست. برای همين نمی‌گم.»
نحوه بروز رودربایستی	اظهارات معکوس	کد ۱۱: «چون می‌ترسیدم که ازم فاصله بگیره... من پنج سال این رودربایستی رو داشتم و در واقع ظاهر می‌کردم که مثلاً راضی هستیم از رابطه جنسی مون.»
	اجتناب	کد ۱۳: «(اصلاً نمی‌گم بهش که) من تنها دوست ندارم شما بری خونه مامان، بابات. دوست دارم با هم بريم. یا بچه رو دوست ندارم تنها ببری. مثلاً منم باشم... چون احساس می‌کنم اینا یه حالت خط قرمزه براش.»
پامدهای شناختی رودربایستی	تارضایتی از خود	کد ۱: «اون موقع رو اعتماد به نفس تأثیر بدی داشت ولی نمی‌فهمیدم این کار غلطه... در دراز مدت تأثیری که داشت این بود که خب اعتماد به نفس آدم از بین میره. تو خود تو از دست میدی. چیزایی که دلت می‌خواهد.»
	دوسوگرایی	کد ۶: «انگار شده بودم فرد سوم به جای این که خودم با خودم یکی باشم یه نفر دیگه بودم که مثلاً جلوی این یکیه خودمو گرفتم.
	نشخوار ذهنی	کد ۶: انگار یه انباشتگی توی آدم هی جمع شده، جمع شده، اون وقت هی توی ذهن آین ها توی ساعت های مختلف روزهای مختلف وقت های دیگه یه هفته بعد ده روز بعد این ها هی میاد تو ذهنت.»
	حق به جانب بودن	کد ۶: «آدم هی بهش پروبال میده شاخ و برگ میده هی خودش رو توجیه می‌کنه. هی آدم به خودش حق میده بدون این که اون راجع به خودش ممکنه مثلاً یه دفاعی از خودش داشته باشه.»

مضامین اصلی	مضامین فرعی	عبارات مشارکت کنندگان
پیامدهای عاطفی	خودنازندگانی	کد ۱: «خیلی حس بدیه. حس بی احترامی آدم به خودشه، نادیده گرفتن خودشه، نادیده گرفتن خواسته هاشه.... تائیرش این بود مجموعاً بوаш یواش شخصیت خودتو از دست میدی که چی دوست داری. انقدر که محظی میشی همش تو اوون چی دوست داره».
	ناگزیری و فقدان خودمحتراری	کد ۹: «آدم مثلاً توی خونه اش باید راحت باشه! بعد یه چیزی رو که من دوست دارم رو چرا باید اینقدر پنهان کاری کنم؟! راحت نیست آدم. احساس می کنی که توی خونه آدم مثل آینه که همه اش بخواه لباس رسمی بیوشی! مثلاً مهمون من اینجا، باید رعایت صاحب خونه رو بکنم.»
	خشم نسبت به همسر و درماندگی	کد ۴: (وقتی رودرایستی می کنی این جو ریه که اصلاً چرا؟ توی روابط نزدیک فکر کنم خیلی بیشتر به آدم حس نامیدی رو میده چون رابطه نزدیک جاییه که تو باید بتونی بگی دیگه.»
پیامدهای رابطه‌ای زوجین	آسیب به صمیمیت	کد ۱۳: «من هی بیشتر فاصله گرفتم ازش؛ یعنی حتی دیگه مثلاً می‌ومدم توی یه اتاق دیگه می‌خوابیدم با پسرم، اینم بهش نمی‌گفتم که این بخاطر رفتار توئه. مثلاً می‌گفتم ما اونور راحت تریم بخوابیم. مثلاً اونور جامون بهتره. از درون باز باهش فاصله می‌گرفتم. ولی تو ظاهرم نشون نمی‌دادم؛ که مثلاً باز یه بحث جدیدی درست نشه.»
	حفظ موضع قدرت مردانه	کد ۸: «خب خوشحال نیستم بابت این موضوع که چرا نگفتم از اول، الان که دیگه اینجوری بار او مده و کاریشم نمیشه کرد ولی ناراحت این موضوع هستم که چرا نگفتم ..... تا این حد که مثلاً خرجای واجب بچه‌ها رو میده. ولی چیزایی که یخورد واجب تر نیست اگر که بچه‌ها بخوان، این کارا رو برآشون نمیکنه چون میدونه که من میدم.»
پیامدهای جسمانی - روان‌شناسی	پیامدهای جسمانی	کد ۶: «من احساس می‌کرم اون موقع تو قسمت گلومن خیلی انقباضات زیادیه مثل این که می‌خوام یه چیزی رو بگم ولی.. اینقدر منقبضه نمی‌دارم. خیلی حس بدی بود توی گلومن.»
	پیامدهای روان‌شناسی	کد ۱۳: «تازه دارم فشارهاشو حمل می‌کنم. مثلاً واقعاً بعضی روزها مجبورم دیگه از این قرصای دیازپام و اینا بخورم بخوابم. خیلی بهم فشار می‌داشد.»
پیامدهای مثبت	رهایی از خودمحوری و اهمیت به رابطه	کد ۴: «آدمهایی که از لحاظ روانی سالم‌ترن، اون بخش رودرایستی رو به طرز دلنشیستی استفاده می‌کنن. شبیه مینیاتورهای خودمونه. یه ظرافت و لطفات رفتاری که تو داری با اون آدم مقابل، رعایتش رو

مضامین اصلی	مضامین فرعی	عبارات مشارکت کنندگان
		می‌کنی، بهش توجه می‌کنی، از جنس اوناست..... اصلاً رودرایستی مثبت به نظرم احساس قدرت بهت میده احساس می‌کنی آدم بهتری هستی یا حالاً اون قدرم نچسبیدی به خواسته‌های خودت مثل یه حالت عرفانی طور بهت میده.»
حفظ انرژی و سازندگی		کد ۲: «به قول معروف عزت میاره دیگه. آگه یه مقدار رودرایستی کنی، یه چیزایی رو نگی، احترام بذاری، خب یه مقدار به قول معروف عزیزتر می‌شه آدم. اینطور نمی‌شه؟ مثلاً خیلی چیزا هست که خیلی جاهای آدموا اذیت می‌کنه. آزار می‌ده می‌تونه دو کلمه حرف بزنه همه چی رو به هم بریزه ولی وقتی می‌بینه حرف نمی‌زنه رودرایستی می‌کنه مثلاً اون کلامو نمی‌گه یه دفعه یه نفر سومی پیدا می‌شه همه چی رو می‌گه اونجا مثلاً آدم خودش احساس خوبی بهش دست می‌ده. میگه مثلاً این اتفاق افتاد خیلی خوب شد از جانب منم حرف زده نشد.»
مراقبت از شریک زندگی		کد ۵: «تا اونجا که شخصیت طفو دیگه خورد نکنم، من فکر می‌کنم تا اونجا آدم باید رودرایستی داشته باشه برای نگه داشتن وجهه و احترام فرد مقابل. آدم بجشه، شوهرش هرچی دیگه می‌دونم که نباید آدم زیاد اون طرف رو خیلی خورد بکنه شخصیتش رو، اعصابش رو خورد بکنه.»
عوامل مؤثر بر کنارگذاشتن رودرایستی	کسب آگاهی	کد ۱۱: «توی این مشاوره‌هایی که داشتم، به این نتیجه رسیدم که بالاخره من هم حق و حقوقی دارم. به ایشون هم گفتم، حالاً بعدش که یه کم رابطه‌مون خوب شد.»
	تجربه پیامدهای منفی	کد ۷: «اگر با همسرم نمی‌گفتم بخاطر این بود که بتونم رابطه رو حفظ کنم و امید داشتم به اینکه این ارزش احترام جواب بده و قرار نیست تا ایند این مراعات به همین شکل ادامه پیدا کنه و به این امید بودم یه جایی این ارزش درک بشه و درست بشه دیگه... به خودم که نگاه می‌کنم صادقانه تا لحظه‌ای که امیدوارم به یه رابطه یا هر ارزشی برآم داره این کار رو می‌کنم. ولی وقتی که اون از بین میره رودرایسی هم برآم کمرنگ‌تر میشه.»
نتایج کنارگذاشتن رودرایستی	بهبود ارتباط	کد ۱: «فکر می‌کردم اینجوری هم محبوب ترم هم مورد قبول ترم. فکر می‌کردم اینجوری بهتره. بین اوابل مثلاً عقیده‌ام رو که می‌گفتم خیلی نگران بودم، خیلی می‌ترسیدم از اینکه حالا واکنشش چیه. بعد دیدم نه داره احترام بیشتری بهم می‌داره این برآم جالب بود.»

مضامین اصلی	مضامین فرعی	عبارات مشارکت کنندگان
تضعیف ارتباط	تضعیف ارتباط	کد ۷: «مثلاً هیچ وقت نمی‌گفتم که من می‌ترسم بریم (خارج از ایران) تو الکلی بشی. الان دیگه آره و همین جنگ‌های اخیر مال رو شدن خیلی از این چیز است دیگه.»
	رشد شخصی	کد ۱: «الان تفاوتش تو آینه که وقتی حرف می‌زنم آدم خوشحال تریم و اعتماد به نفس بیشتره وقتی انجامش میدم، خب بهتره؛ بنابراین اون موقع رو اعتماد به نفس تأثیر بدی داشت ولی نمی‌فهمیدم این کار غلطه.»

بحث و نتیجه‌گیری

هدف پژوهش حاضر بررسی تجارب پدیداری مبتنی بر رودرایستی در روابط زوجی زنان با صمیمیت پایین بود. به طور کلی یافته‌ها نشان داد که رودرایستی به دلایل متفاوت و در ابعاد مختلفی از روابط صمیمانه زنان با همسرانشان و در قالب‌های متنوعی رخ می‌دهد و رخداد این پدیده و همچنین کنارگذاشتن آن، موجب ایجاد طیفی از پیامدهای مثبت و منفی برای آنان می‌گردد. مضامین اصلی به دست آمده عبارت‌اند از: ادراک مشارکت کنندگان از مفهوم رودرایستی، حوزه‌های بروز رودرایستی، دلایل رودرایستی از دید افراد تجربه کننده، نحوه بروز، پیامدهای شناختی، پیامدهای عاطفی، پیامدهای رابطه‌ای زوجین، پیامدهای جسمانی-روان‌شناختی، پیامدهای مثبت، عوامل مؤثر بر کنارگذاشتن رودرایستی و نتایج کنارگذاشتن رودرایستی.

یافته‌های پژوهش نشان داد که ادراک مشارکت کنندگان از مفهوم رودرایستی در روابط صمیمانه زوجین به صورت ادراک منع و بازداری نمود پیدا می‌کند. این ادراک در زنان، به صورت اجبار در انجام دادن یا ندادن کاری صرفاً برای پیشگیری از ناراحتی همسر، احساس ناتوانی و شرم از بیان احساسات واقعی و درنهایت به صورت احساس وجود فیلتر یا مانعی بر سر راه تصمیم‌گیری یا ابرازشان نشان داده شد. این یافته با پژوهش‌های صحراء‌گرد (۲۰۰۳)، شریفیان و بابایی^۱ (۲۰۱۳)، ایزدی^۲ (۲۰۱۶) و شریعت‌مدار (۱۳۹۶) که رودرایستی

1. Sharifian, F. & Babaie, H.

2. Izadi, A.

را نوعی احساس خجالت یا کمرویی و پنهان کردن احساسات، علایق و تمایلات واقعی خود عنوان کرده‌اند، هم‌خوان می‌باشد. برخی شرکت‌کنندگان رودربایستی را در رابطه با افراد دور و برخی در رابطه با افراد نزدیک گزارش کردند. بیشتر زنان شرکت‌کننده در این پژوهش رودربایستی را در ازدواج خود تجربه کرده بودند که برخی از آن‌ها رخداد آن را مربوط به سال‌های اولیه ازدواج خود می‌دانند. این یافته با پژوهش ایزدی (۲۰۱۶) همسو می‌باشد به‌طوری‌که در آن پژوهش عنوان‌شده فرد رودربایستی را به‌خصوص از دوستانی که به‌تازگی با آن‌ها آشنا شده است، انتظار دارد. این یافته همچنین با پژوهش کوتلاکی (۱۹۹۷؛ ترجمه فرخ‌نژاد و جلیلیان، ۱۳۹۷) همسو می‌باشد که رودربایستی را به روابط نسبتاً دوری نسبت می‌دهد که در آن افراد با هم رسمی برخورد می‌کنند و بعضی از ابعاد خصوصی زندگی‌شان را از هم پنهان می‌کنند؛ اما از سوی دیگر بنا به تجربه زنانی که پس از گذشت سال‌ها از ازدواجشان، همچنان رودربایستی را در رابطه با همسرشان تجربه می‌کنند، این یافته با پژوهش‌های فوق ناهمخوان می‌باشد. برخی از این زنان اظهار داشتند که حتی مدت‌زمانی پس از کنارگذاشتن رودربایستی، مجدداً این پدیده به سراغشان آمده است. این برگشت‌پذیری رودربایستی با پژوهش بیمن (۲۰۲۰) همخوانی دارد که می‌گوید بسیاری از جوانان ایرانی تعارف کردن را قبول ندارند و از آن شکایت می‌کنند، اما خودشان باز هم آن را انجام می‌دهند. به نظر می‌رسد این می‌تواند ناشی از نقش خانواده مبدأ در شکل‌دهی الگوهای تعاملی باشد. الگوگری از خانواده اصلی بر اساس نظریه‌های متمرکز بر خانواده اصلی همچون درمان نظام‌های خانوادگی بوئن و مدل آکرمن از خانواده (نیکولز، ۲۰۱۰؛ ترجمه دهقانی و همکاران، ۱۳۹۸) قابل تبیین است که فرد از طریق مکانیسم درونی کردن، الگوهای تعاملی را به‌ویژه در رابطه با مسائل عاطفی مثل نحوه ابرازگری و اهمیت‌بخشی به عواطف و احساسات، از والدین کسب و درونی می‌کنند.

مضمون بعدی، چهار حوزه بروز روز رودربایستی در روابط صمیمانه زوجین می‌باشد: ۱. تمایلات و نیازها، ۲. نیازهای عاطفی، ۳. علاقه و ۴. نامنی‌ها. از پر تکرارترین آن‌ها، رودربایستی زنان در ابراز تمایلات جنسی‌شان بود. پژوهش‌های محمدصادق، کلانتر کوشة

و نعیمی (۱۳۹۷) و قربانی و همکاران (۱۳۹۸) و شناگویی زاده (۱۴۰۰) در راستای نقش رضایت جنسی در رضایت و صمیمیت زناشویی، بزرگر و سامانی (۱۳۹۵)، کرابی، خجسته‌مهر، سودانی و اصلاحی (۱۳۹۶) نیازی و همکاران (۱۳۹۶) در رابطه با تأثیر گفتگوی زوجین در صمیمیت و رضایت زناشویی با این مؤلفه هم‌جهت می‌باشد. شفر و اولسون^۱ (۱۹۸۱) صمیمیت را فرایند و تجربه‌ای می‌دانند که از افشاء موضوعات صمیمانه و در میان گذاشتن آن‌ها با طرف مقابل شکل می‌گیرد. در رویکرد چندبعدی وارینگ^۲ (۱۹۸۳)، بعد دومی که با صمیمیت رابطه مستقیم دارد، به بیانگر بودن و خودافشایی زوجین و میزان ابراز افکار، عقاید، تمایلات و احساسات در رابطه اشاره دارد.

در تبیین این یافته باید گفت که در رابطه زناشویی که یکی از صمیمانه‌ترین، خصوصی‌ترین و تأثیرگذارترین روابط بین انسان‌ها است، گفتگوی صریح از مهم‌ترین عوامل مؤثر بر این روابط شمرده می‌شود. زوجین در جریان گفتگو می‌توانند نهانی‌ترین احساسات، هیجانات منفی و مثبت، تمایلات جنسی، باورها، تردیدها، ترس‌ها و علاقه‌خود را با طرف مقابل در میان بگذارند. حال چنانچه عاملی مانند رودرایستی مانع بر جریان گفتگوی راحت میان زوجین باشد، همان‌گونه که در این تحقیق نمایان است، احتمالاً شاهد کمبود صمیمیت بین زوجین و نهایتاً بروز تعارضات جدی در رابطه خواهیم بود.

یافته دیگر، دلایل بروز رودرایستی از دید افراد تجربه‌کننده است که شامل ۱. تمرکز بر همسر، ۲. اجتناب از پیامدهای منفی، ۳. ضعف‌های شخصی، ۴. کسب مزايا و ۵. نامیدي از تأثیر می‌باشد. دو مؤلفه تمرکز بر همسر و ضعف‌های شخصی، با پژوهش شریعتمدار (۱۳۹۶) همسو می‌باشند. در فرهنگ ما ایرانیان، رعایت حال دیگران از دیرباز چنان مورد تأیید بوده است که گاهی دیگران را بر خود ترجیح داده و در بیان احساسات واقعی خود نسبت به دیگران رودرایستی می‌کنیم. با توجه به گزارش اغلب مشارکت کنندگان، زن در ابتدای ازدواج به دلیل دوست‌داشتن همسر و یا به امید دریافت مقابل همان احترام و منزلت، رودرایستی می‌کرده. در حقیقت زن با این رفتار می‌خواسته همسر را در جایگاه

1. Schaefer, M. T. & Olson, D. H.

2. Waring E. M.

ما فوق قرار دهد و وی را ملزم به رفتاری متناسب با آن جایگاه کند تا این طریق کسب امتیاز کند. این یافته همسو با تحقیق بیمن (۱۹۸۶) می‌باشد که تعارف و رودربایستی را مجموعه‌ای پیچیده از رفتارهای کلامی می‌داند که جایگاه بالاتری به مخاطب می‌دهد، او را برتر می‌سازد و رفتارهای مشخصی را به فرد برتر تحمیل می‌کند که به نفع خودش باشد؛ اما با توجه به گزارش مشارکت‌کنندگان در این مطالعه، با گذشت زمان و عدم دریافت پاسخ مناسب از شوهر، این ارزش به مرور به ضد خود تبدیل شده و به جهت پرهیز از پیامدهای منفی یا به‌واسطه ضعف‌های شخصی و یا نامیدشدن از دریافت احترام متقابل، تبدیل به سکوت و اجتناب شده است. حتی آن‌ها گاهی تلاش‌هایی برای کنارگذاشتن رودربایستی انجام داده‌اند، اما با بازخورد نامناسب از طرف مقابل مواجه شده و در نتیجه رودربایستی به بی‌تفاوتوی، نامیدی و کناره‌گیری منجر شده است. نحوه بروز رودربایستی در این زنان، به صورت واکنش معکوس در قالب بروز رفتار و احساسات خلاف نیات قلبی و درونی یا بیان خواسته‌ها در قالب شوخی و یا در مواردی تلاش برای دوری گزیدن و عدم مواجهه با همسرشان نشان داده شد. در تبیین این یافته می‌توان گفت که این افراد به‌منظور طفره رفتن از مواجهه مستقیم با احساسات ناخوشایند خود و یا تصور پذیرفته نشدن احساسات واقعی‌شان توسط همسر، از مکانیسم وارونه‌سازی^۱ استفاده می‌کنند و به این طریق از فشار آن بر روی خود می‌کاهمند.

پیامدهای عاطفی رودربایستی از دیگر یافته‌های این پژوهش می‌باشد. رودربایستی زنان با همسرانشان در درازمدت، احساس خودناارزندگی، ناگزیری و فقدان خودمختاری، خشم نسبت به همسر و همچنین درماندگی به همراه آورده بود. باگاروزی (۲۰۱۴) صمیمیت واقعی بین همسران را فرایندی تعاملی، پویا، شکل‌گرفته بر پایه اعتماد و احترام و یکی از نیازهای مهم انسان‌ها می‌داند که در ابتدایی ترین نیازهای دلبرستگی انسان‌ها ریشه دارد و در رشد، پختگی، تمایز‌یافتنگی، ارتباط، تماس و نزدیکی بدنی تبلور می‌پذیرد. علاوه بر این، رفتارهای غیرکلامی (به عنوان مثال: نگاه، لمس و جهت‌گیری بدن)، اعمالی

---

1. Reaction Formation

هستند که می‌توانند باعث تقویت و همراهی با خودافشاپی کلامی شوند تا بر صمیمیت رابطه تأثیر بگذارند (پاترسون^۱، ۱۹۸۴).

به منظور تبیین مؤلفه عاطفی می‌توان گفت زمانی صمیمیت مابین همسران می‌تواند برقرار باشد که آن‌ها در فضایی امن و بدون رودرایستی در موقعیت‌های مختلف قادر باشند احساسات مثبت و یا منفی و افکار خود را بدون ترس از قضاوت، ارزیابی و تمسخر طرف مقابل، بیان کنند و طرف دیگر نیز با گوش‌دادن فعال و حمایت کلامی و غیرکلامی مشوق همسر خود باشد.

پیامدهای رابطه‌ای رودرایستی بین زوجین از دیدگاه مشارکت‌کنندگان، شامل ۱. آسیب‌دیدن صمیمیت زوجین و به وجود آمدن موقعیت نابرابری قدرت در رابطه با همسرانشان و متعاقباً ۲. به وجود آمدن موضع قدرت مردانه برای همسران آن‌ها بوده است. پژوهشگران بسیاری همچون لورنزو، برت و راوین^۲ (۲۰۰۵)، وارینگ و چلون^۳ (۲۰۰۶) و الکساندر و همکاران^۴ (۲۰۰۸)، خودافشاپی و پاسخ‌های همدلانه را از عوامل پیش‌بینی کننده قوی برای صمیمیت زناشویی و بخش مهمی از روند ایجاد روابط صمیمی می‌دانند. همچنین خودافشاپی نقش اصلی را برای رشد صمیمیت در روابط در مدل پیشنهادی نظریه نفوذ اجتماعی آلتمن و تیلور^۵ (۱۹۷۳)، ایفا می‌کند. افراد می‌توانند با تنظیم وسعت (تعداد موضوعات فاش شده) و عمق خودافشاپی (درجه ارتباط شخصی) بر تکامل یک رابطه در حال شکل گرفتن، تأثیر بگذارند.

برای تبیین پیامدهای ارتباطی رودرایستی می‌توان گفت چنانچه گفتگو و تعامل شفاف و سازنده و بدون رودرایستی بین زوجین برقرار باشد، آن‌ها می‌توانند در فضایی سازنده و بدون نگرانی و ترس از قضاوت شدن، به خودشناسی و شناخت متقابل از هم برسند و از این طریق تعارضات زناشویی را کاهش دهند. گفتگوی مؤثر زن و شوهر

1. Patterson, M. L.

2. Laurenceau, J. P. Barrett, L. F. & Rovine, M. J.

3. Waring, E. M. & Chelune, G. J.

4. Alexander, E. M. et. Al.

5. Altman, I. & Taylor, D.

موجب ایجاد احساس درک متقابل و شنیده شدن و دوست داشته شدن می‌کند و به تبع آن تمایل بیشتری برای گذران اوقات و تفریحات و فعالیت‌های اجتماعی در کنار هم پیدا خواهد شد. متقابلاً، زمانی که در روند سال‌های زندگی کمبود گفتگو و مشورت در امور جاری و در میان نگذاشتن احساسات، نیازها و دیدگاهها تحت عنوان رودربایستی، حیا و شرم تکرار شده باشد، احساس بیگانگی نسبت به هم و سردی رابطه و نهایتاً فاصله‌گیری زوجین از یکدیگر شکل می‌گیرد.

مؤلفه شناسایی شده دیگر در مطالعه حاضر، پیامدهای جسمانی-روان‌شناختی می‌باشد. زنانی که در رابطه زوجی خود رودربایستی را تجربه کرده بودند، مشکلات متفاوت جسمانی و روانی را نیز گزارش می‌کردند. هرچند که نمی‌توان این مشکلات را نتیجه بالافصل رودربایستی دانست، اما مشارکت کنندگان همراه با یادآوری و بازگویی تجربه‌شان این علائم نیز برایشان تداعی می‌شد. شواهد پژوهشی حاکی از این است که صمیمیت زناشویی ارتباط مستقیمی با سلامتی جسمانی و روانی زوجین دارد (زارعپور و آسوده، ۱۳۹۹؛ خدادادی‌سنگده، حاجیزاده، آموستی و رضایی، ۱۳۹۵؛ توکلی و جعفری، ۱۳۹۹).

در تبیین این بخش می‌توان گفت با توجه به این که انسان سیستمی جامع متشکل از جسم، روح و روان است، با به وجود آمدن مشکلی در یک بخش، بقیه سیستم نیز درگیر خواهد شد. طبیعی است که زوجینی که از ارتباطی پویا و صمیمی بخوردار نیستند و تعارضاتی حل نشده را با خود به همراه دارند، احساسات ناخوشایندی را گاهی در جسمشان به صورت دردهای جسمانی و گاهی به صورت مشکلات روان‌شناختی تجربه می‌کنند که کیفیت سلامتی‌شان را کاهش می‌دهد؛ بنابراین دور از انتظار نیست زنانی که در ارتباط زوجی خود تجربه رودربایستی و صمیمیت پایین را دارند، چهار مشکلات جسمانی و روان‌شناختی نیز باشند.

علاوه بر عوامل یادشده، پیامدهای مثبتی نیز برای رودربایستی گزارش شد. مؤلفه‌های ۱. رهایی از خودمحوری و اهمیت به رابطه، ۲. حفظ انرژی سازنده و ۳. مراقبت از شریک زندگی، حاکی از پیامدهای مثبت رودربایستی هستند. با توجه به فرهنگ جمع‌گرایی

در کشور ما، همواره خصوصیاتی نظیر احترام، تعارف، گذشت، ایثار و فداکاری از اهمیت بهسزایی برخوردار بوده و مورد توجه قرار گرفته است. در این ساختار فرهنگی، بیش از پیش فضای اخلاقی، معنویت و احترام مورد تأکید بوده و در مقابل خصوصیات فردگرایانه و خودمحورانه دارای بار منفی بوده است. البته شاید بتوان گفت که زنان با استفاده از این معنابخشی مثبت به رودرایستی به نوعی می‌خواهند فشار سنگین ناشی از آن را در زندگی کاهش دهند و به بیانی دیگر نوعی مکانیسم دفاعی توجیه را استفاده می‌کنند. در عین حال به منظور بررسی ابعاد مثبت رودرایستی در رابطه زوجین، نیاز به تحقیقات بیشتری احساس می‌شود.

از دیگر یافته‌های این مطالعه، نتایج ناشی از کنارگذاشتن رودرایستی در رابطه زوجین می‌باشد که مؤلفه‌هاییش عبارت‌اند از ۱. بهبود ارتباط، ۲. تضعیف ارتباط و ۳. رشد شخصی. به منظور تبیین این یافته می‌توان گفت پس از کنارگذاشتن رودرایستی توسط زن، داشتن گوش شنو، گرفتن بازخورد مثبت، بازکردن فضای گفتوگو برای خودآبرازی زن توسط شوهر می‌تواند از عوامل مهم تداوم این تغییر باشد تا ضمن حفظ حرمت و جایگاه همسر در تناسب با ملاحظات فرهنگی و اجتماعی جامعه، زن بتواند خواسته‌ها، تمایلات و دیدگاه‌های خود را در مورد موضوعات مختلف بدون احساس نگرانی و دغدغه در مورد پیامدهای ناشی از عدم پذیرش توسط همسر، ابراز کند. با این رویکرد رابطه رو به بهبودی رفته، فضای گفتوگو و تعامل بین زوجین ایجاد می‌شود و در سایه مشورت، همدلی، همفکری و همسو شدن، زوجین نزدیکی بیشتری را تجربه می‌کنند. در مقابل در مواردی کنارگذاشتن رودرایستی منجر به خراب‌تر شدن اوضاع رابطه شده بود. این امر می‌تواند به علت خدشه‌دار شدن ادراک مرد در مورد همراهی همسرش، در فضای گفتوگو و تعاملات مابینشان اختلالاتی ایجاد شده باشد. همچنین زن در بعضی موارد بدون رعایت حرمت و جایگاه همسر و ساختارهای حاکم بر مناسبات اجتماعی، به یکباره و با بی‌ملاحظه‌گی شوهر را در یک موقعیت غافلگیرانه قرار می‌دهد و بدون مقدمه شروع به خودآفراسایی و ابراز تمایلات، خواسته‌ها و نظریات خود می‌کند تا بدین وسیله رفتارهای منفعلانه قبلی و

ضعف‌های شخصی خود را جبران کند. این تغییر رفتار ناگهانی، ممکن است باعث شود که همسر آن را توهین به خود تلقی کرده و شروع به رفتار واکنشی کند که در پی آن اوضاع رابطه رو به ناسامانی می‌رود. در این زمینه پیشنهاد می‌شود در صورتی که زن تمایل به کنارگذاشتن رودربایستی دارد، این کار را با رعایت احترام و درنظرگرفتن مناسبات اجتماعی و فرهنگی انجام دهد. در این وضعیت گشوده‌بودن همسر به تغییرات زن، فراهم نمودن فضایی امن برای ایجاد گفتگو و درک متقابل، منجر به تحول در رابطه آن‌ها می‌شود.

درمجموع می‌توان گفت ازآنجاکه ساختار فرهنگی-اجتماعی از عوامل تأثیرگذار بر میزان رضایت از ازدواج است و شکست یا موقفيت ازدواج در هر جامعه‌ای از عوامل موجود در فرهنگ آن جامعه تأثیر می‌پذيرد (خدادادی‌سنگده، کلائی، گوهري‌پور، ۱۳۹۹)، لذا نياز به انجام پژوهش‌هایي با ساختاري كيفي در اين زمينه مي‌باشد. بر همین اساس پژوهش حاضر، با توجه به نظام ارزشی و هنگاري جامعه ايران به بررسی ابعاد مختلف پذيرده رودربایستی در رابطه زوجين ايراني پرداخته و يافته‌های تحقیق حکایت از آن دارد که رودربایستی در بافت زوجين ايراني می‌تواند واحد خصوصياتي مثبت و يا منفي باشد که می‌تواند موضوع پژوهش‌های بيشتری در مورد آثار رودربایستی در ميان خانواده‌های ايراني باشد.

با عنایت به‌اينکه اين پژوهش بر روی گروه محدودی از زنان انجام‌شده بود، تعمیم نتایج آن به گروه‌ها و نمونه‌های دیگر با احتیاط باید صورت گیرد؛ هرچند که اساساً در پژوهش‌های كيفي تعميم‌پذيری مقصود پژوهش‌گر نمي‌باشد. در اين مطالعه تلاش بر اين بوده که ذهنیت پژوهشگر در سراسر پژوهش ورود پيدا نکند. باين وجود محدوديت دیگر، بازتابندگی در فرایند مصاحبه و تحليل آن‌ها است. در عین حال جهت افزایش گستره کشف فرایندهای پذيرده موردمطالعه اين پژوهش، پیشنهاد می‌شود پژوهش‌های مشابهی بر روی مردان نيز انجام شود و با پژوهش حاضر مقایسه شود. علاوه بر اين، با توجه به پيامدهای متفاوت رودربایستی در روابط صميمانه که از يافته‌های اين مطالعه بود، پیشنهاد می‌شود در

آینده با انجام پژوهش‌های کمی، میزان شیوع این پدیده و پیامدهای مثبت و منفی حاصل از آن در میان زوجین ایرانی با قومیت‌های مختلف بررسی شود. همچنین با توجه به یافته‌های این پژوهش به نظر می‌رسد که لازم است برنامه‌ای تدوین شود تا در فرایند زوج‌درمانی در بستر فرهنگی، نوع تعاملات زوجین مورد توجه و ارزیانی قرار گیرد تا در صورت لزوم، مداخلاتی در این زمینه صورت گیرد. درنهایت پیشنهاد می‌شود با برگزاری کارگاه‌های آموزشی در مراکز مشاوره و مدارس (در جلسات آموزش خانواده)، آگاهسازی زوجین از پیامدهای نقش تعارف و رودرایستی در ارتباطات آنها و همچنین آموزش مهارت‌های لازم به ایشان برای تغییر این الگو صورت گیرد.

سپاسگزاری

لازم است از تمامی مشارکت‌کنندگانی که با سخاوت زمان و تجارب خود را صمیمانه در میان گذاشتند، تشکر و قدردانی شود. بدون مشارکت ایشان انجام این پژوهش میسر نبود.

منابع

- آذر، ماهیار (۱۳۹۸). ازدواج: حل مشکلات زناشویی. تهران: نشر قطره.
- آزاد ارمکی، تقی (۱۳۹۷). جامعه‌شناسی فرهنگ در ایران (چاپ سوم). تهران: نشر علم.
- اعتمادی، عذر؛ نوابی‌نژاد، شکوه؛ احمدی، سیداحمد و فرزاد، ولی‌الله (۱۳۸۵). بررسی اثربخشی زوج درمانی شناختی-رفتاری بر صمیمیت زوجین مراجعه‌کننده به مرکز مشاوره در شهر اصفهان. *مطالعات روان‌شناختی*، ۱(۲)، ۸۷-۶۹.
- برزگر، اسماعیل و سامانی، سیامک (۱۳۹۵). نقش واسطه‌ای صمیمیت در رابطه بین الگوهای ارتباطی و کیفیت زندگی زناشویی. *فصلنامه علمی-پژوهشی زن و جامعه*، ۷(۲۶)، ۱۲۸-۱۲۸.
- توکلی، سحر و جعفری، میرسعید (۱۳۹۹). نقش صمیمیت زناشویی و هوش معنوی در پیش‌بینی درد پس از جراحی سزارین. *فصلنامه پژوهشی بیهودشی و درد*، ۱(۱۱)، ۶۹-۶۱.
- ثانگویی‌زاده، محمد (۱۴۰۰). الگوی غنی‌سازی صمیمیت زناشویی در دیدگاه اسلامی، یک پژوهش کیفی. *فصلنامه فرهنگ مشاوره و روان‌درمانی*، ۱۲(۴۵)، ۲۸-۱.
- ثایی‌ذاکر، باقر؛ علاقمند، ستیلا؛ فلاحتی، شهره و هونم، عباس (۱۳۹۸). مقیاس‌های سنجش خانواده و ازدواج (ویراست دوم). تهران: نشر بعثت.
- خدادادی سنگده، جواد؛ حاجی‌زاده، طاهره؛ آموستی، فروغ و رضایی، محسن (۱۳۹۵). پیش‌بینی دلزدگی زناشویی بر اساس سلامت عمومی و صمیمیت زناشویی در پرستاران. *مراقبت‌های پیشگیرانه در پرستاری و ماماگی*، ۶(۲)، ۵۳-۴۵.
- خدادادی سنگده، جواد؛ کلائی، اعظم و گوهری‌پور، مرتضی (۱۳۹۹). تدوین الگوی مفهومی رضایت از ازدواج در بستر خانواده سالم مبتنی بر بافت فرهنگی. *فصلنامه فرهنگ مشاوره و روان‌درمانی*، ۱۱(۴۱)، ۶۰-۲۷.
- دهخدا، علی‌اکبر (۱۳۴۱-۱۳۴۲). *کوچک‌نامه دهخدا*، زیر نظر محمد معین و سید جعفر شهیدی (۱۳۷۷). تهران: مؤسسه انتشارات و چاپ دانشگاه تهران.
- رشیدی، فرنگیس؛ قدسی، احقر و شفیع‌آبادی، عبدالله (۱۳۸۹). نقش باورهای غیرمنطقی بر سلامت روان دانش‌آموزان دختر دوره متوسطه شهر تهران. *فصلنامه اندیشه‌های تازه در علوم تربیتی*، ۲(۵)، ۶۵-۴۹.

زارع پور، مریم و آسوده، محمدحسین (۱۳۹۰). سلامت روان زوجین: نقش ابعاد صمیمیت زناشویی و الگوهای ارتباطی، مقاله ارائه شده در دومین همایش ملی روان‌شناسی - روان‌شناسی خانواده؛ مروдشت، دانشگاه آزاد اسلامی واحد مرودشت.

شریعتمدار، آسیه (۱۳۹۶). تحلیل عوامل مشترک تجربه روان‌شناختی پدیده رودرایستی: مطالعه کیفی. *فصلنامه مطالعات روان‌شناسی بالینی*، ۲۶(۷)، ۸۵-۸۲.

قریانی، فاطمه؛ پرافکند، بابک؛ حیدری، اسحاق؛ علمدانی صومعه، سجاد و حقیقی ماهر، وجیه الله (۱۳۹۸). مقایسه رضایت جنسی و بهزیستی روان‌شناختی در زنان متقاضی طلاق و عادی. *رویش روان‌شناسی*، ۸(۷)، ۳۸-۲۹.

کرایی، امین؛ خجسته‌مهر، رضا؛ سودانی، منصور و اصلاحی، خالد (۱۳۹۶). شناسایی عوامل مؤثر در ازدواج‌های پایدار رضایتمند در زنان. نشریه مشاوره و روان‌درمانی خانواده، ۲۶(۲)، ۱۲۹.

کوتلاکی، سوفیا (۱۹۹۷). نظام ادب، تعارف و مفهوم وجهه در فرهنگ ایرانی. *ترجمه زهرا فرخ‌نژاد و آذردخت جلیلیان* (۱۳۹۷). تهران: انتشارات علمی و فرهنگی.

محمدصادق، عاطفه؛ کلاتر گوش، سیدمحمد و نعیمی، ابراهیم (۱۳۹۷). تجربه مشکلات جنسی در زنان متقاضی طلاق و راضی از زندگی مشترک: یک مطالعه کیفی. *فصلنامه تحقیقات کیفی در علوم سلامت*، ۷(۱)، ۴۷-۳۵.

صدق‌راد، علی‌محمد؛ تاجور، مریم و طاهری، سارا (۱۳۹۹). تصمیم‌گیری مدیران زن در سازمان‌های بهداشتی و درمانی: چالش‌ها و راهکارها. *پژوهش‌های نوین در تصمیم‌گیری*، ۱۵(۱)، ۹۴-۵۱.

میرعرب، رضا و حسینی‌جو، سیدعباس (۱۳۹۵). عوامل مؤثر بر نمره گذاری پایانی ارزشیابی‌های آموزشی در آموزش عالی. *مجله علمی پژوهشی آموزش مهندسی ایران*، ۱۸(۱)، ۱۱۴-۱۰۳.

نیازی، محسن؛ عسکری‌کویری، اسماء‌الماصی، احسان؛ نوروزی، میلاد و نورانی، الناز (۱۳۹۶). فراتر از مطالعات و تحقیقات پیرامون عوامل مرتبط با طلاق در ایران برای دوره ۱۳۹۶-۱۳۸۶. *فصلنامه مطالعات اجتماعی- روان‌شناختی زنان*، ۱۵(۴)، ۱۷۷.

نیکولز، مایکل (۲۰۱۰). خانواده درمانی، نظریه‌ها، مفاهیم و روش‌ها (ویراست نهم). ترجمه محسن دهقانی، آناهیتا گنجوی، سمیه محمدی و فرزانه نجاریان (۱۳۹۸). تهران: رشد.

- Alexander, E. M. Angela, M. C. Rachael, L. H. Joseph, I. J. Brian, D. D. & Douglas, K. S. (2008). Predictors of Intimacy in Couples Discussions of Relationship Injuries: An Observation Study. *Journal of Family Psychology*, 22(1), 21-29.
- Altman, I. & Taylor, D. (1973). *Social penetration: The development of interpersonal relationships*. New York, NY: Holt.
- Bagarozzi, D. A. (2014). *Enhancing intimacy in marriage: a clinician's guide*. Routledge Publication.
- Beeman, W. O. (1986). Language, Status and Power in Iran. *Indiana University press*.
- Beeman, W. O. (2020). Ta'ārof: Pragmatic Key to Iranian Social Behavior. In Jan-Ola Östman and Jef Verschueren (eds.), *Handbook of Pragmatics* (pp. 203–224). Amsterdam: John Benjamins Publishing Company.
- Brown, P. & Levinson, S. (1987). *Politeness: Some Universals in Language Usage*. Cambridge University Press, Cambridge.
- Greeff, A. P. & Malherbe, L. (2001). Intimacy and marital satisfaction in spouses. *Journal of Sex & Marital Therapy*, 27(3), 247-257.
- Heller, P. E. & Wood, B. (1998). The process of intimacy: Similarity, understanding and gender. *Journal of Marital and Family Therapy*, 24(3), 273-288.
- Izadi, A. (2016). Over-politeness in Persian professional interactions. *Journal of Pragmatics*, 102, 13–23.
- Laurenceau, J. P. Barrett, L. F. & Rovine, M. J. (2005). The Interpersonal Process Model of Intimacy in Marriage: A Daily-Diary and Multilevel Modeling Approach. *Journal of Family Psychology*, 19(2), 314–323.
- Makarova, V. & Pourmohammadi, E. (2020): Gender factor in the expression of politeness in Farsi. *Journal of Gender Studies*, 29(4), 373-385.
- Patterson, M. L. (1984). *Intimacy, social control, and nonverbal involvement: A functional approach*. In V. J. Derlega (Ed.), *Communication, intimacy, and close relationships* (pp. 105– 132). New York: Academic Press.
- Prager, K. J. (2009). *Encyclopedia of Human Relationships*. Thousand Oaks: SAGE Publications.
- Reis, H. T. & Shaver, P. (1988). *Intimacy as an interpersonal process*. In S. Duck (Ed.), *Handbook of personal relationships* (pp. 367-389). Chichester, England: Wiley.
- Sahragard, R. (2003). A cultural script analysis of a politeness feature in Persian. Paper presented at 8th Pan-Pacific Association of Applied Linguistics, Japan.
- Schaefer, M. T. & Olson, D. H. (1981). Assessing intimacy: The PAIR

- Inventory. *Journal of Marital and Family Therapy*, 7(1), 47-60.
- Sharifian, F. & Babaie, H. (2013). Refusal strategies in L1 and L2. A study of Persian speaking learners of English. *Multilingual*, 32(6), 801-836.
- Shobeiry, M. (2021a). Gender Differences in Using Hedges and External Pragmatic Modifiers of "Taarof" in Persian Native Speakers' Refusals. *Journal of Applied Linguistics and Language Research*, 8(1), 11-35.
- Shobeiry, M. (2021b). Pragmatic functions of formulaic expressions of Embarrassment in Persian refusal: Qualitative study. *Journal of International Social Research*, 14(76), 33-41.
- Walker, A. J. & Thompson, L. (1983). Intimacy and intergenerational aid and contact among mothers and daughters. *Journal of Marriage and Family*, 45(4), 841-849.
- Walter, J. G. (2018). The adequacy of measures of gender roles attitudes: a review of current measures in omnibus surveys. *Quality & Quantity*, 52, 829–848.
- Waring, E. M. & Reddon, J. R. (1983). The measurement of intimacy in marriage: The Waring Intimacy Questionnaire. *Journal of Clinical Psychology*, 39(1), 53-57.
- Waring, E. M. & Chelune, G. J. (2006). Marital intimacy and self-disclosure. *Journal of Clinical Psychology*, 2(39), 183-190.

استناد به این مقاله: اقبال، نازیلا، شریعتمدار، آسیه، خدادادی سنگده، جواد. (۱۴۰۱). تجارب پدیداری مبتنی بر رودرایستی در روابط زوجی زنان با صمیمیت پایین، فصلنامه فرهنگ مشاوره و رواندرمانی، ۱۳(۵۲)، ۲۸۱-۲۰۹.

DOI: 10.22054/QCCPC.2021.61541.2720

Counseling Culture and Psychotherapy is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License.

